

zu Oder

O.i.840(1-101).

CONCLVSIONES DE FERIIS ET DILATIONIBVS.

QVAS DIVINA ADIVVANTE GRATIA,
SVB PRAESIDIO CLARISS. CONSULTISS. VIRI
D.Ioannis Michaélis Cronenburgeri, SS.LL.Licent. Di-
ctatoris, in celeberrimo Iuris florentissimæ Agrippi-
nensis Academiæ Collegio, 17. Ianuarij. An-
ni 1591. pro inueterato more de-
fendere enitetur.

HERMANNVS HEERDE.

COLONIAE AGRIPPINÆ F
EXCVDEBAT PETRVS KESCHIDT.

CONTINVATIO

SN Ius vocatus, si quidem cautionibus iudicio sibi satisfactus est; Iudicij porro differendi nullam aliam iustum causam habeat: quam legitimas ferias & dilationes, absolutis citationum & satisfactionum disputationibus, de ijs videbimus.

THESIS I.

Feriae quae à feriendis hostijs dictæ perhibentur, (a) sunt dies feriati, quibus Ius non dicitur, nec sui potestatem magistratus facit. (b)

(a) Gell. noct. attic. lib. 4. c. 6. (b) l. pridiè 5. ff. h. t. & tot. tit. ff. & C. h. t. c. final. ext. h. tit.
VVes in parat. hic num. 1. & 2.

II.

Horum feriarum aliae solennes sunt, aliae Repentinæ. Illæ ordinariae, haæ extraordianariae alias vocantur. (a)

(a) text. in l. siue pars. 3. §. feriæ autem C. de Dilationib. l. sed et si 26. §. si feriæ 7. ff. ex quib. causis maior 25. annis in integrum restit. c. final. de ferijs. Dd. passim hoc tit. Paulus de Castro in l. 1. C. h. t. n. 1. latè glos. in c. final. h. t. in verbis quibus utique.

III.

Solennes feriae sunt feriae ordinariae certis temporibus dictæ. (a) Quæ partim sunt Diuinæ, partim humanæ. (b) Diuinæ in honorem Dei & diuini cultus gratia. (c) Humanæ ad utilitatem necessitatēm hominum, quales messum vindemiarumq., (d) honorem hominum institutæ & celebratae. (e)

(a) d. l. sed et si 26. §. si feriæ. ff. ex quib. causis mai. (b) c. finali in verbis, qui ob Reuerentiam ext. de ferijs l. 1. ff. h. t. l. 2. 3. 6. 7. 8. & vlt. C. h. t. (c) d. c. final. ext. de ferijs. in quo. c. omnes ferè enumerantur feriae diuinæ. d. l. 2. l. 3. 6. 7. 8. & vlt. C. cod. (d) d. l. 1. & ibi Dd. (e) d. l. vlt. S. Dominicum, versic. & si in nostrum ortum, C. h. t.

IV.

Repentinæ seu extraordianariae feriae dicuntur, quæ ex casibus inopinatis indicuntur, ob res putà properè gestas, vel in honorem principis, (a) quæ indicuntur solum à superiore non à Iudice. (b)

(a) l. 1. l. 4. C. h. t. d. l. sed et si 26. §. si feriæ ff. ex quib. caus. maior. Speculator tit. de ferijs. §. i. n. 3. Paulus de Castro in l. à nullo 4. C. h. t. VVes. in parat. h. t. nu. 4. (b) l. præsides provinciarum 4. ff. h. t. & ibi Castren. n. 2.

V.

Quamvis autem non prorogari, sed expediri debeant questiones: Iudicialis tamen strupitus

pitus etiam apud ipsos arbitros, vel à maioribus Iudicibus flagitatos, vel sponte electos. (a)
Etiam in negotijs criminalibus diebus feriatis conquiescere debet. (b)

(a) l. properandum 13. C. de iud. l. fin. pro suo l. fin. vt intra cert. temp. l. pen. C. de ferijs.
text. in l. 7. versi. vt nec apud ipsos arbitros, vel à Iudicibus flagitatos. C. h. tit. l. si feriatis
-dieb. 36. ff. de arbitris. (b) l. quadraginta dies. 6. C. h. t. l. Custodias 12. ff. de publicis Iu-
dicijs.

VII.

Decerni tamen citatio potest die feriata ad non feriatam, (a) quemadmodum & ex-
ecutio citationis & custodiae diebus feriatis fieri & audiri possunt. (b)

(a) And. Gaill lib. 1. pract. obs. obs. 53. num. 5. & 7. vbi communem refert Contra sentit
Hart. Hart. pract. obs. lib. 1. cap. de citat. lib. 7. vide eundem tit. 19. in fine. vbi hoc determi-
nat. (b) Gaill d. obs. 53. nu. 7. l. Custodias 12. ff. de pub. Iud.

VIII.

Si quoque res vrgeat, veluti si tempore vel morte aduersarij peritura sit, cogendi su-
mus ad iudicem venire, verum ad hoc tantum vt lis contestetur. (a)

text. in l. 1. §. sed excipiuntur versic. sanè & in l. 3. ff. h. t. c. significauerunt 21. ext. de Iu-
dicijs Glos. in c. vlt. verbis, quib. vtique h. t. Gaill lib. 1. obs. d. obs. 53. n. 13.

VIII.

De alijs etiam quibusdam speciebus Iudex feriatis diebus recte adiri potest : putà vt
tutores aut curatores dentur, vt officij admoneantur, cessantes excusationes allegentur,
alimenta constituantur, (a) denique liberalia iudicia, (b) & omnes actus voluntariae non
contentiosæ iurisdictionis (c) omni tempore finiuntur, excepto die dominico, (d) & simi-
bus. (e)

(a) text. in l. 2. ff. h. t. vbi plures enumerantur. l. 3. §. quolibet ff. de tutelis. Speculator tit.
de ferijs. §. sequitur per totum & præsertim nu. 7. (b) l. solet. 3. §. 1. & 2. ff. h. t. (c) l. actus 7.
& ibi Cast. n. 1. C. h. t. (d) l. 3. l. vlt. C. cod. (e) l. omnes 7. §. faciæ ff. h. t.

IX.

Sed prædictis casibus ita citatio valet ad diem feriatam, si in ipsa specialiter talis causa
exprimatur.

Socin. in tractatu citat. artic. 19. n. 7. Gaill d. obs. 53. lib. 1. n. 13. & seqq.

X.

Quinetiam ad interponendam appellationem tempus feriarum nullum præstat impe-
dimentum, eo quod tempora illa continua sint.

l. 1. vbi Bart. n. 1. & Salyc. C. h. t. Panorm. in c. final. n. 17. Speculator tit. de ferijs §. sequi-
tur nu. 2. Gaill d. obs. 53. nu. 11.

XI.

Ex quibus patet, Materiam circa quam versantur feriae, esse omnes actus tam publicos
quam priuatos, contentiosæ autem iurisdictionis.

l. actus

lactus 8.C.cod.VVes.in parat.h.t.n.s.Speculator de ferijs.s. sequitur n.z.

XII.

Forma & tempora feriarum lege præscripta sunt, (a) cæteræ pro re nata modum accipiunt; potest tamen pro ratione fructuum, aut serius aut citius, prout usus fert iudex rusticas ferias indicare & moderari. (b)

(a) l.2.ad quam vide VVes.h.t.& Cuiac.h.t.l.3.6.ii.h.t.(b) Glos. & Dd. in l.4.C.h.t.l. præsides 4.& ibi glos.h.t.Iason d.l.4.h.t.Speculator de ferijs num.4. VVesenb.hic.num.4.& 6.

XIII.

Ideo autem ferie constitutæ sunt, ut homines à negotijs civilibus abstracti cultui diuinandoent operam, & litibus vacui colligendis tempestiè fructibus vacare possint, & honor principis, aliorumq; ac publicum gaudium, (a) luctus ne, publico iustitio celebretur.

(a)c.licet 3.in princ.& c.fin.ext.h.t.l.i.in princ.ff.cod.& ibi glos. in verbo occupati l. omnes 7.l.final.& ibi Dd.C.h.t.

XIV.

Quod ad feriarum effectum attinet, ex superioribus ferè patet. Et quidem processus in ijs habitus adeo non valet, ut nisi partium voluntas expressa per renuntiationem, vel tacita per comparitionem, in casibus quibus possunt, diuersa apparuerit, ipso Iure nullus sit.

l.i.6.si vero h.t.vbi Ias.l.2.5.6.fin.C.h.t.l.5.C.dell.c.fin.in princ.ext.eod.l.12 ff.de pub. Iudic.Specul.tit.de ferijs.s.nunc videamus in princip.Gaill lib.1.pract.obs.obs.53.nn.8.

XV.

Quæstionis autem est, num debitor suspectus de fuga, posset capi die dominico, vel quæcunque alia feriata? & posse, facta autem prius fide iudici, quod sit suspectus concludimus.

Glos.& Paulus de Castro in l.fin.C.h.t.nu.5.Bartolus in l. ait prætor s. si debitorem ff. de his quæ in fraudem creditorum.Iason in l.2.nu.15.de Iurisd.om.Iud.Dd.communiter in l.si feriatis 6.ff.h.t.

XVI.

Item queritur si in compromisso dicatur, quod posset procedi diebus feriatis & non feriatis, ut communiter dicitur, an hoc de omnibus feriatis diebus intelligatur? & non de omnibus sed de ijs tantum, quæ ob necessitates hominum introductæ sunt, non ob reuerentiam Dei affirmamus.

Dd.in l.ii feriatis ff.de arbitris. Speculator in s. sequitur versic. primo formando in c. 1.de fer. Ant.de But.in c.Quintauallis de Iureiurando. Castrensi. in l.omnes 7.C.de fe- rijs num.6.

XVII.

Denique num testes si partes renunciauerit ferijs, cogi posint comparere dié feriato proferendo testimonio? queritur, & non posse censemus.

Paulus de Castro in l.1.s.1.nu.5.ff.h.t.

Atque

XVIII.

Atque hæc de ferijs, quibus proximè accedunt & cognata sunt dilationes. Est autem dilatio assignatio certæ diei, vel termini, quo causam tractari oportet cum iusto temporis interuallo facta.

1. diem proferre 27. §. non distinguemus 32. §. dies compromissi. 11. l. arbiter sequenti c. 1. 2. 3 ext. cod. V Ves. in parat. h. t. n. 7.

XIX.

Dilationum species varias Dd. recensent. (a) Non inconcinnè autem aliae dicuntur dilationes peremptoriae, aliae citatoriae seu dilatoriae, aliae Iudiciales, aliae extraiudiciales, aliae legales, aliae conventionales. (b)

(a) Vide Spec. de dilat. c. 1. Hostiens. cod. tit. Bart. in 1. 2. ff. de re Iudicata. (b) 1. ad peremptorium 68. cum seq. ff. de Iudic. 1. 1. & 4. ff. de re Iudicata tot. tit. ff. & C. de tempor. ap. pel. V Ves. hic. nu. 10.

XX.

Sed de Iudicialibus hic nos agemus tantum, que à Iudice petitæ (a) concedi solent. Verum cum cause cognitione, (b) in qua illud versatur potissimum, primum an causa ciuilis sit an criminalis. Nam in ciiali dilationum numerus par est & actori & reo. Una enim utrisque datur. In criminali vero impar, quum due accusatori, tres vero ob fauorem (c) reo concedantur.

(a) 1. 1. 2. 4. C. h. t. (b) 1. oratione 7. l. vlt. vbi glos. & Ias. h. t. d. 1. 4. Alexand. consil. 43. n. vlt. in 4. vol. Boér. decis. 294. n. 14. & seqq. Gaill lib. 1. pract. obs. obs. 91. nu. 4. (c) 1. fauorabiliores ff. de reg. iur. 1. Arrianus ff. de obligat. & action. DD. 1. fin. ff. deferijs & dilat. vbi Dd. communiter.

XXI.

Quanquam dummodo res ita postulat utroque casu plures tribui posse, certa ratione conclusum fit.

Bart. contra gl. in 1. fin. h. t. Ratio Bart. est maximè in altera parte, quod defensionem rei iudex perquirere debet, etiam eo non petente. 1. si non defendantur, ff. de pœnis. vide Henneq. in notis ad accus. h. t. & Iasonem in 1. vlt. n. 36. usque ad numerum 48. h. t. Mynsing. cent. 1. obs. 71. Gaill lib. 1. d. obs. 91. nu. 4. & seq.

XXII.

Quemadmodum & illud constitutum est, licet consuetudine magis quam certo iure ciuali, ut in criminalibus non capitalibus, sed quibus de dato danno agitur, perinde atque in capitalibus dandarum dilationum numerus teneatur prescriptus. (a)

(a) 1. fin. & 1. oratione ff. & 1. 1. C. h. t. vide Lanfran. in prax. h. t. cap. 2. num. 3. In criminibus adulterij nulla dilatio datur, nisi ut personæ exhibeantur, aut iudex ex qualitate negotij motus, hoc causa cognita permiserit, 1. in crimen 41. ff. ad 1. lul. de adult.

Deinde

XXIII.

Deinde in cause cognitione & illud versatur utrum dilationes ante litem contestatae petantur vel post. Illa enim in reo oblato libello ad deliberandum cedere, an contendere velit, in ciuilibus 20. (a) in criminalibus 30 dierum est, (b) in actore ad litem contestandam duorum mensium, (c) Hæc autem mensium trium, aut sex pro ratione loci, ubi agitur rei que petitur ratione. (d)

(a) Auth. offeratur C. de litis contestatione. Nouel. 53. cap. illud quoque antiquitus §. sancimus. versic. præterea 2. ext. de dilat. (b) l. 2. C. de exhibendis & transmittendis reis. (c) auth. libellum C. de litis contestatione. (d) l. 1. C. de dilat.

XXIV.

Quæ tempora certis legibus prescripta ita temporata sunt, ut à Iudice ex causa augeri quidem, (a) sicut & prorogari, (b) minui autem nunquam possint, (c) tametsi in summo Imperij Consistorio arbitraria censeantur, (d) nimirum ex qualitate cause rerum seu temporum & personarum. (e)

(a) l. si finita 15. §. 2. iuncto §. 7. & 9. de damno infecto. (b) Oenopold. Dich. in Constit. ord. Iud. h. t. (c) ne beneficium à lege datum parti auferatur, & sententia contra Ius sit, l. 2. si contra Ius vel utilitatem publicam Godof. in auth. offeratur de litis contest. C. Manhu. in praxi. h. t. vide Dd. in l. 2. h. t. (d) And. Gaill. lib. 1. pract. obser. obs. 91. num. 13. 7. 8. & 20. Mynsing. cent. 1. obs. 71. (e) l. nonnunquam 72. ff. de Iudic. de hoc temporis moderamine. vide omnino Jacob. Menoch. de arbit. Iudic. quæst. lib. 2. centur. 1. Abbat. in c. 1. nu. 7. pro pè medium de dilat.

XXV.¹

Postremò quamquam id alia consideratione primum videri poterat, in cause cognitione versabit quæ causa sit & necessitas dilationum petendarum. (a) Nulla enim temere concedi debet, (b) quod Reipublicæ interest lites quam citissimè spiri. (c)

(a) l. 1. C. h. t. Causas sufficientes vide in l. 2. C. ubi in rem actio. in Nouel. 69. cap. 1 §. sed & hoc. versic. probet igitur. Nouel. 53. cap. 3. Nouel. 115. cap. 2. ubi Cuiac. in l. 1. & 2. C. h. t. l. notionem 99. ff. de verbor. signific. §. instrumentorum. l. interdum in princip. ff. de Iudic.

COROL.

COROLLARIA

I.

Iurare recte disci diebus feriatis, seu tempore festo possunt.

Glos. Angel. Raphael in l. omnes 7. C. de ferijs. & in l. penult. ff. eod. V Ves. in libell. de studio Iuris instituen. quæstione 15.

II.

Si defunctus acceperit aliquam dilationem, propter instrumenta, an successori quoque eius dari debeat: an verò quia iam data est, amplius dari non possit? Et magis est, ut & hic, causa cognita & legali solennitate adhibita dari debeat.

l. oratione 7. h. t. c. vlt̄a tertiam de testib. vide Mynsing. cent. 1. obs. 73. Gaill lib. 1 obs. d. obs. 91 num. 17.

III.

Procuratori ad impetrandam dilationem quartam, vel eius prorogationem, necessum est, ut mandatum speciale, ad Iurandum pro ea obtinenda producat.

Mynsing. centur. 1. obs. 70. And. Gaill lib. 1. obs. pract. obs. 91. nu. 19,

COROLLARIA

AB:153255
(X2203998)

K

Farbkarte #13

B.I.G.

CONCLVSIONES DE FERIIS ET DILATIONIBVS.

QVAS DIVINA ADIVVANTE GRATIA,
SVB PRAESIDIO CLARISS. CONSVLTISS. VIRI
D.Ioannis Michaélis Cronenburgeri, SS.LL.Licent. Di-
ctatoris, in celeberrimo Iuris florentissimæ Agrippi-
nensis Academiæ Collegio, 17. Ianuarij. An-
ni 1591. pro inueterato more de-
fendere enitetur.

HERMANNVS HEERDE.

COLONIAE AGRIPPINAE F
EXCVDEBAT PETRVS KESCHIDT.